

gyűjtő: GELENCSEK SÁNDOR

gyűjtés ideje: 1975.

TART.: A CSÜKÖK ÉPÍTÉSE ÉS HASZNÁLATA

12 lap

Földrajzi mutató: KADOSÚOLAKTÓL SIMONTORNYÁIG

Szakmutató: X)
II)
VII)
I)

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

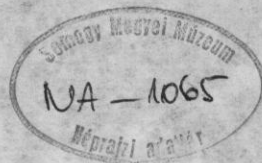
KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRNOVÁCS

ÁTVEZETVE AZ EGYSÉGES LTK. 3067-es TÉTELE ALÓL

A csűrök építése és használata

Selmecsi Kovács Attila. 4. számú
kísérőíves útmutatója

Bevezető rész

A hagyományos gazdálkodás idején a gabona-
replis elotti tárolásának két egymástól eltérő formája
volt ismeretes. kb 1880 táján a gabonakivék ^{nyomta-}
tása korában tingley voltak kővirigabona csűrök, de
lehetőleg a lakóházak telkére építve.

A falutelepülések magva mindennél azt mutatja,
hogy a régebbi időkben nem volt szükség kültelki
csűrök kihegyezésére, mert a falvak elő tereprendezése
így volt megegyezve, hogy a lakóházakhoz legyen
megfelelő nyomasztó gazdasági nyomasztó épületei-
nek hely, is szűrhely behő, kiskert, és külső rántókat
kert, vagy rit a patak mellett a telek végében.

A megfelelő falusi gazdálkodáshoz viszonyuló telek
is az így felsorolt telekviszonyok kaposmentén
Kaposmélaktól. Simontótoronyai kb egy formák a
tereviszonyok. A kaposföld déli oldala délről
a zselici, mecski, és a zselői dombos hegyes vidék

A föld északi balparti rész rónaháti síkság 4. 10
km távolságra patakok szelik, alacsony dombokkal.

A balparti részen a falutelepülés itt kedvező volt
azonban a vízcsatornák melletti épült.

Az egyik hársor a vízcsatornák melletti is itt a vízcsatornát
szorítja ki a telekrészt. A jobbparti részen a domb-
vonulat gátolja a további fah terjeszkedést
és partlevegővel bővítik a telek terjeszkedését.
A vízcsatornát felül pedig feltöltéssel bővül a telek, is
az ilyen akadályok esetén szorultak ki a csűrök
a falun kívülre. A dombrészt partlevegővel bőri-
tetik, a vízcsatornát feltöltéssel, is így a pároses
kői föld elhordáshoz évek kellették amíg bővült a
telek

2.
Tehát az elsőtelepülésnek volt helye, és ezek a
lakóháztelekre építettek szűrt, sőt egyesek is-
tálló is.

A későbbi kedvezőtlen terepviszonyok közeli épít-
tett lakóházak települtjei építettek a falu szélére
szűroket igyekertek vissza telepíteni a lakóház-
zakhoz a mesterségesen bővített telekre.

A faluvégén a saját földtulajdonra és szétválás-
tan voltak ilyen szűrok sőt istállók is.

A kaposvölgyében végig ez állott mert a terep-
viszonyok egyformán alakultak Kaposujlak. Tol
Simontornyaig.

Ezeknek a felzárított kültelki szűrokhöznek a
neve nichol még ma is fenn áll.

Istállókert, szűrűskert, szálkiskert, pajtaiskert.
Meg kell jegyezni hogy itt az egész alsó dűnán-
túl a csűr nevet nem használták.

Pajta volt az általános népi neve. Bűnaspajta
Nyomtatópajta, síncaspajta, voltak olyan csűr-
pajták, hogy csak teleje volt lábakkal nyomtató felszer-
eségnek nem volt ^{alsó}oldala fedve, az felszerelt volt
csűr sőt csak arra használták ha már az ömés
terményt betakarították, csűrben van együtt.

másra ez itt nem hallottam csűr sőt használni.
Abara sőt ez is a néprajzi könyvből ismerem.

A nyomtatópajták felérésben kör alakúak voltak
láttam hatszögletűek négyrögűek, fekvőtelyű ala-
kúak, sőt voltak szalagszerű hosszúkaik is a
a kevésgabonák tárolására. A kevésszűrű (pajták)
alkalmazása a nedves időjárás viszonyaira
től megvédeni a terméket mert nichol még a tél kö-
zepeig is eltarthat a nyomtatás sőt a nagyobb gabonáknál
még a tavaszig is eltarthat a nyomtatás.

A rozstot késsel csipelték még a nyáron az icipát
zabot, búkkönyt először nyomtatták, ez utóbbira maradt
a bűra ez volt a legnehézebb mert ebből a lepuke-
zebb volt kiűzni mert nehezebb pergett ki a szem.
és sok munkát igényelt. A nyomtatópajta azért volt
fontos mert a nedves időjárás esetén a talaj sáros, nedves
281

is a város földbe benyomódik a szem is így
igen sok a szemvesztés. A kőris gabonát is kellett
védeni a nedvességtől mert nedvesen nem peres
ki a szem a szalmából.

A nyomtató pajtáknál már most igen ritkán ha
még áll, bár is takarmányos sűrűs pajták még
gyakoriak az istállóval egybe építve.

A szárad elején még sok nyomtatópajta állott
már amint én láttam. Gyöle, Áttala, Nak, esoma
Bate Nagybéki körzetekben. Az uradalmai régi
gabona kére taroló műpajta láttam többeket
a felszabadulás után bontottak le. ezek hosszú
széles téglá eplopokon feküdték. meghagyták a
takarmány tarókéra mert az uradalmaik
15-20 évvel hamarabb szépetek gyepel mint
a falusi parasztrégy. Az uradalmai nyomtató
pajtákban általában megrakítás nélkül a
befejérésig nyomtatták. Kérdés

Az épület megnevezése.

1. Hol tarolták a kicsipeletlen gabonakévéket a
gipi csipés előtt?

A búzaspajtaban, a szabadban is nagyon elfödve.
Ha egybe van építve a nyomtatóval akkor
Nyomtató búzaspajta.

2. Mióta vannak csűrök a faluban?

Ezek régi keletűek még a nyomtatói kezdete előtt

3. Hány hold földdel, milyen vágyonnal rendelkeztek
a volt csűrös pajtái gardiák? A régeiek hol taroltak?

pl A csűrös gardiák 6-8 hold földdel rendelkeztek
és ettől felfelé. A régeiek igyekertek kivenni a
szalmából a rántalt székkel fogva. Ezek nem taroltak

4. Az I. világháború után építettek e csűröket?

Meddig? Mikor hagytak fel vele? Karban tartják még?

A szárad elején már itt nem építettek nyomtatói kő-
ris pajtákat, a meglevőket is takarmányos pajtának
nevezték is használták. A kőris gabonát asztalra rakták

A szárad elején még építettek egy közepes parancsok
búzaspajta, és ezt csipés után gardiái erkőrk tarolá-
sára használták, vetősztráta rosta sűrű

A csűr helye a telek részben:

5. A lakóportán miként állították fel a csüret?

pl A telek szélessége is meghatározó volt.
A keskenyebb szalagszerű telken hosszában mert itt a lakóépület hosszában volt utána az istálló felszer is a szénaspajta (csűr) ezek után folytatód-
laponnan a kénispajta és a nyomtató, és ezután a szalma karal és a takarmány boglyok.

A szélesebb telken már gyakori volt az L alakú istálló és pajta, isettől külsőre a nyomtató csűrök.

Ha a telek szélessége kiadta szükségét az istállószerű

6. A szalagtelken melyik részen állt a csűr?

Az udvar végében hosszában a kert előtt.

7. Minek nevezték azt a portaszakaszt?

Szénrőhely, szénrőskert, szürű, szalagtelken egyvonal-
ban helyezték el a csűröket a jármű kocsiutak szaba-
don hágyára végén.

8. Álltak-e a csűrök a település egy-egy részén külön?

Itt az egész Kaposvályéban beépített közös csűrhely
nem volt esetleg 2-3 volt ilyen egy-egy falúvég részén
részen csak azoknak volt ilyen kültekki csűr Iski-
nek a lakóház telken nem volt megfelelő csűr hely
azonban ezt is igyekeztek a lakóházakhoz vinni!

A szénrő eljött a felszabadulásig voltak asztap-
telepek a lakótelepekkel kívül. pl 1944-ben a bombázás
sok idején túrbirtonsági okok miatt a falun kívül
a merőre eljére közöl asztaptelepüket létesítették

A szénrő eljött 950-ig a városi arató Dombóvár mel-
lett közös asztaptelepe, a szalmát január 1-re már
le kellett hordani mert a szántó földön volt.

9. Álltak-e a csűrök a településtől távol, külön csoportban?

Nem álltak messzebbre csak a falu közelében.
Kaposmentin külön álló gabona csűrök nem vol-
tak, csak a szőlőhegyi présházak. Itt csak esetleg szén-
takarmány tárolás volt.

10. Élőföldülstake olyan helyek, ahol kerítés ahol csak
cséplőhegyek voltak épületek nélkül?

Csak a hírcsakaral és szalma telep. január 1-ig magán

szántó földjeken volt aranyborsóval meg-5.
körökben körös asztal is szalma kakal széri.
11. Volt-e a lakóportával szembe az út másik oldalán
gaszolaráji kút?

Igen volt Hajmás, somogy, a telek dombra-
dől is itt nem bírt terjeszkedni. Tehát az úton
alulról való telekrészen volt a széri, és ez
egy sokaság meg volt. A szára eljén egy ember
Herczegyörgy ide épített lakóházat és ennek
ma is utolsó gyurja neve ért a telekrészeket
ma konyhákettűk használják. Ilyen erettel a
dombvidéken találkoztunk gyakran.

A műt alaprajzi beosztása:

12. A műt alaprajzi beosztása, milyen alakú?

Négy szögű, 6 szögű is kerék is, és fekvő téj-
ke alakú is, volt sátorotó is nyomtatni,
ert nek hullottam.

13. Hogy részre tagozódik a műt alaprajzi alap?

Két részre általában. A kővőpajta, és a nyomtatóp.
pajta ha egybe volt építve, néha külön is volt.

A műt széri a telek állása szerint húródik.

14. A műt szérit is a tárolóhelyiséget elválasztották-e?

Legtöbb helyen egybe épült a műt és a nyomtatópajta
az utadalmak általában egy tető alatt voltak kettő
mert a padlárment is gabona kővékkel rakták tele.
falu helyen a későbbben épült kővőpajta külön állt.

15. A műt oldaltól, hátul a tárolóhelyiséggel
megtoldották további tároló résszel?

Megtoldották a legtöbb helyen mert a terméket
nyakertek megvédeni az esőtől.

16. A műt tárolóhelyisége alatt volt-e pince?

A kővő műt alatt soha nem hullottam pincét

A szénaspajta alatt gyakori a pince.

A módos gardák a silót szabad földi helyre építették.

A falakat anyag és szerkezet:

17. Milyen építőanyag volt általában a használatos
a esüroknél? Melyik építőanyag a leggyakoribb
a legújabb?

17. Milyen építőanyag volt általában használatos a
 műrökhöz? Melyek építőanyag a hagyományos, a legújabb?
 A régi építőanyag használatosságát az határozza meg, hogy
 milyen anyagokkal hővelkedik a helyén.

Az erősebben gazdagabb körny. a fa anyagot használták
 általában ez itt a jobbparti oldali oldalra vonatko-
 zik. Gyölk Nák, Szakus Attala Fonó erősebben szegényhez
 itt az agyag a föld téglá, és xüpp títő anyagot hasz-
 nálták. A nádakat a vörnyörvet adta, és régebb az elő-
 reudú itőfedő anyag ebből adódott. A hápos folyó
 szabályozása előtt itt nagykitűjedésű nádak voltak.

A tartóító ideje ennek háromszorosa, a xüppnél szembe
 A hagyományos legújabb a sövényfal, a sövényfenns ráróza

18. Késztették-e alapozást a csűr részére?
 Igen a tömésfal, és a téglá tartó orlopok részére

19. Mióta szokás a teljes alapozás?
 A mióta szilárd falépítést végeztek, a szárad fordulóin
 A kö alapozást is ekkor vezették be. A fa műröknek
 orlop leállítását alapozták 100. 120 cm kb.

19. Milyen a faépület alapgerendázása kb 3 méter hosszú
 amire a tető is meheredik. A sarok orlopok vastagabbak
 voltak a köréporlopoknál jöpar centivel.

20. Milyen irányban fekszenek az alapgerendák azok?
 Alapgerendák műröket itt nem használták.
 Az alapgerenda használatát itt nem volt alkalmasra
 ez helyett 60 centire a földtől karvastagságú gámbfa vagy
 stafli. a tő közörszerű gerenda alatt isbennre ilyen fessítő
 ömökötő kerestfa és erékhez erősítették a sövényfalat
 Erék bevágása mindkét darabhoz véstekbe vízszintesen

21. Voltak-e boronafalvas műrök?
 Ezen a vidéken ilyen nem volt, és nem maradt fenn.

22. Voltak-e gerendaváras műrök? Igen voltak és ma
 Igen műrök sem voltak ??? ~~Itt~~ látni ilyeneket

23. A gerendaváras nem volt ilyen mert az ilyen
 építmények előállítására, építésre sokba került.
 Az ömökötő vízszintes gerendákat mindig alkalmazzák
 a szárad elején téglá orlopokat építettek, és eréket öm-
 kötő gerendák staflikat általában bedeszkázták
 söpöret deszkával. A kerest gerendákat beépítették

23. a Téglaoslopos falazataiba. Ért a műtípus itt nevez-^{7.}
tek költébas, téglaoslopos, pajtának. Ezek a művek már
már a száradfordulón tejedtek el és ezek állnak kb 30/00
leltan ma is. és ezek voltak a régi pajták
24. Volt-e falazata a keresztgerenda műveknek?

Sokhefűt volt mert kővel minden ilyen műt a
romsíd megyéje mellé építettek és a hátsó oldalt
tömőfallal építették be. Elöl, és oldalt az or-
lopos körít becsiszolták. Az ajtója ezeknek síles
deszka ajtó. a népi neve pajtakapuc A deszkázott
oldalrészt általában két köteit kapott. a harmadik
a keresztgerenda amely az oldalt és a tetőt összeköti.
Az általános falazat régebben a döngöttfal később a
tégla fal lett általánosan ma is ilyen található.

25. Tapasztották-e a műfalat?

Igen a döngöttfalat sírral, a tégla falat csirp darab-
bal csiszolták. Az istálló és az ölfalakat is így csiszolták
kívülről. a belső falat simára tapasztották és meszelték

26. Mióta építettek téglából, vázából műt?

A száradfordulótól ez az újabb házmányos és tartós
építésmű. Tömőfallal ritkábban építettek.

A tetőszerkezet.

27. Szellemenyes tető hosszú ágasfával?

A száradfordulóig volt ágasfával épült művek.

A 90-as években épült, művek már teljesen olyan
szerkezetűek voltak mint a hosszú szabványos lakóházak
Nagyjainkban csak ezek találhatóak, és ezeket kőműv-
sek is ácsok építették.

Az ágasfával épült művek, hosszú ágasfával az ura-
dalnak és a nagy paraszti építettek ífent mert ezek
síles erős épületekhez lettek alkalmazva azért is
mert nagy teherbírással épültek mert a padláslelet is meg-
rakták malastermennyel, és az oldalfalat nem építették be
sem sílőfallal, se nem deszkázta be kereszt fallal.

A szellemen népi neve, keresztgerenda, "kakasúró" és
ezekből az épületekből már nem található, 1880-900 között

28. A szellemenyes tető ollólabbal? Milyen volt általános?

csak az uradalnak és a nagy gazdaságnál volt, és is a
nagyobb méretű pajtáknál. Az ollószarvakat a padlásgeren-

danok, amit, fémű pedig a szellemen fahoz csapoltak 8.

A szarűfához is röszítették a gyengék ipű letnél

Az ollórácsokat viszont csapolták is erre nehezített a tehernyomás. A nyakastorkos pajtáknál húztak a padlásgerenda fölé egy újabb gerendát kiffelől is erre röszítették az ollórácsokat is a szellemenhez is a szarűfához

29. Szarűfai tető mióta ismeretes a műrökön?

Éz is régebbi keletű a nagymireti pajtáknál. a koszarú gerendához csapolták függőlegesen alul, felül a szellemenhez csapolták a szarűfát a lakokra bevigyák is a szellemenhez tették alulról is a szarűfát vasszeffel hozzácsépezték.

30. Mi a tető-hagyományos fedőanyaga?

régebben zúmp nád, felvert is tergetett formában későbbi időben aprócserep. a várad elején már homályt nagycsereppel fedték a takarmányos pajtákat fasindegt nem láttam műrökön fedve.

Egyes anyagok gyakorisága, felőrendje. Kiszitirók módja. Munka folyamata.

31. Mivel szorították le a fedeleket?

Léc, vagy harított szűlfakkal, is sima vesszővel is

32. Milyen a műrök hagyományos fedél formája?

A műrök tető formája m. creptető. Sütőtető itt nem volt.

33. Kik építették a műröket?

A falazatot köművesek, a tetőt ácsok, a zúmpokat a betanított zúmpoló falusi emberek, de ácsok is tudták.

a cserep szindelőzést csereperek (iparosok), a segédmunkásokat sógor koma tetőzet jó szomszédok, kökönyöcs

34. Ki vegyerte a tető fedést?

váltak betanított legyakorolt falusi parasztok, zúmpokat nádakat ezek verték fel a tetőre. míg akad ilyen élő ember

35. A csűr alapzatába tették-e valamit aldozatként? Mit?

Nem hallottam ilyenről. A tető vagy az alsó gerendáira hámfelfára az acs bevéste az építés évét.

A csűr folyosó:

36. A műrözü átjárható-e? Élöl? Hátul?

Ha a csűr az udvert zárja, van-e rajta kiskapú?

36. A szalaptelken épült műrök, a lakóépületekkel foly-
tatólagosan épült műrök az egyik részére épültek
erek a műrök nem átjárhatóak a kerkeny telken.

A síker tájra telekre épült Lakakü műrök átjár-
hatóak, elől, hátul nagykapúval. Az udvar felől a nagy-
kapura szerelt kiskapúval. Minden nagy műrök
a nagykapujára szerelték kiskapút. Ha a műrteljesen
elárja az udvart akkor állandó átjáró folyosó volt
alkalmazva. A kispárastok a kispajtájára nem
szerelték kiskapút.

37. Milyen a kapu sarokrögzítése?

A sarok rögzítése a nagyméretű kapuajtóknál
forog. gömbfa sarokkal, és két forgópánttal, a kisebb
méretű kapuk sarokváron forog. Minden nagy kapu-
szárnyon kiskapuvan, kitámasztás mind a kapu vára
kaputámasztófa néven

38. Előre agrott a bejárati rész? Tetőtörök.

A bejárati földszinten nem volt ilyen, hanem a te-
tőn volt ilyen török rész Tetőtörök néven

39. A kapu fölött volt-e mozgatható tetőrész?

Igen a vidéken ismeretlen a lependő.

40. A műrfolyosó felett képertek-e ki padlásteret?

Általában mindennemű mozgatható szalfakkal, desz-
kálakkal öszre befodták, és szellőztetőként a többi padlá-
terrel. Egy kis feljáró lyukat hagytak rajta szellőzőnek

41. Műrhasználat, Behordás, Berakás.

41. Hogyan rakták be a kiveket a műrtároló helyiségekbe?

A kivekspajzába a kive sorokat a túrral kifele fordítva
és a másik oldat befelé, és a kivek öszre rakva a két kive sorba
Oldalt nem hagytak átjáró helyet.

42. Milyen sorrendben hozták be a terméket.

Rózsa, alma, bura, zab, búkköny.

43. A műr mindkét tároló helyiségekbe gabonát raktak?

Az időjárás is befolyásolta. A gabonát rakták mindkettőben
az egyikbe is, vagy az egyikbe takarmányt. A földes ember
törékeny takarmányt műrbe rakták az árpát, rozstot gorsan
csépezték és így a bura került utóljára a műrbe.

44. Mennyi gabona fejt el a takarmány a műrben?

A nagy műrben 15-20 szekerrel a kicsiben 8-10 szekérrel
200-170 kéve 100-130 kéve

45. Hogyan készítették elő a szénit a csépléshez?

Egyenként teregetéssel is döngöléssel, stb

46. Milyen szemnyeri forma volt általában a szénit alatt?

kéricséplés állatokkal való nyomtatás, gabona kiverése

47. Melyik gabonafélt hogyan cséplték el?

A rozst kéricsépléssel hadaróval, és marokra fogott veresé

48. A nyomtatás lovakkal, ökrökkel, mióta volt szokásban a szénit alatt?

Ez régi keletű az uradalmak szokása szerint A gyors és biztos munka elvégzése végett is a legtöbb szénit nyomtatásához körébe gömbölyű sídlat állították és a padtáshoz erősítették és ebbe akasztották a gyepelt szarvas, hogy ne keljen tartani és lapinokat két lóval vagy marhával nyomtatták a kerek agyút körbe járatták, a szarvas gabona kéréket kétszer forgatták, a nyirkorabot háromszor

Az uradalmak 1870-80 as évekig a parasztnak 1890-900-ig

Egy nap alatt négy agyút szarvasból nyirkorabotól 2-4 agyút a jó gabonából naponta 4 mázsa szénit nyertek.

49. A kéricséplés milyen gabona félnél volt általában?

lapinokat rozst, ritkábban tavari árpát, és általában nők csépltek többén a férfi a hadaróval a kúszaléket és szűp elakarítást, és a teregetést, szemőre nyírás munkát végezték. a nők a lóiahoz verték a marokszálakat. Egy személyre 2 kereszt 34 kéve esett naponta. Hadarás előzés, az eredeti kéréket villával bekötve verik, és ez már felig kész cséplés volt.

50. Tomeróval-e olyan szemnyerő eljárás, hogy a gabona kéréket derka-hoz kőre-hoz verték?

Ez is nehéz munka volt, a fent említett módon a lefektetett kéréket vasvillával a kalásznál kiverték és ezt megfordítva bolonlikra kizúrták. "Élözés" a népi neve ezt férfiak végezték. egész kévet nem hallottam valamivel vereni. így ez nehéz is

51. Hogyan tisztították a kiverélt gabona szemeket?

Régen felszórással, 1880 táján már sok hájtörőst is használtak és ezt 3-4 garcha is társkeint vették, és ezzel tisztították. Kőhőzőst is a hájtörőst befejeiben A szarvas fordulóban olyan cséplőgép is volt lóhúttal és a gép kizúrta és aláment a palma fölé, szem. az ilyen víz-nyelő gép tulajdonos vitt hájtörőst és így tisztították vele

52. Milyen munka-alkalom kötődött még a csúshöz?
 Kedőverés bab, hajdina kölescéplés, kukoricaforrás.
53. Flúdtak-e a csúshoz? Kik? Mire?
 Jgen nyáron fésűk, hársfürsák is. Nők egadul nem ez az agüstüri nap, melyben, nyáron is gyakran.

Csúrközösség:

55. Tümegetes volt-e a csúr körös használatuk?
 A szétrált rokonok testvérek között volt ilyen.
56. Miként osztottak meg az épület-használatában?
 Az épület elkeszrelve, és hozzáépítéssel, reagentással.
57. Mi volt az oka a csúrközösség létrejöttének?
 1) a nagy családok szétrálása, és a testvérekkel is.
58. Mikor alakultak ki a csúrközösségek?
 A csúrközösségek felosztása, a megváltás is előfordult vagy pereskedés esetén lebontás, elszállítás.
 Az údvarközösségek esetén, esetleg két csúr építései fordult elő.

Füvkióváltások:

59. A gépi céplés elterjedése után a céplőgépet beállították-e a csúr alá céplésnek?
 Soká nem hallottam paraszti gardiáknál, azonban az uradalomak a nagy, pajták alá beállították a gépet céplésre. A kisebb pajtákban ez nem fésű meg. hanem a csúr mellé hint és a szabad mozgást nem gátolta.
60. A csúr alatt alakult ki tarolóhely lett?
 Jgen a bűra-céplés után a gardaiági erközők tarolóhegye lett a bűraspajta körül haem egyik hájtörőre boronák hegyes stb. Itállocsúr.

61. Mi annak a csúrnak a neve amelyben istálló is van?
 Itállós pajta, Szeváspajta, takarmányospajta.
62. Émlékezet szerint a múlt században is gyakori volt az istálló a csúr alatt? Jgen volt régen is ilyen sőt. Talán mindip mást a nyomtató, és a kévéspajta körül álló volt. A úristállóban lovakat tehéneket, birkaikat tartották.
63. A csúr ideiglenes vagy állandó jelleggel szolgált-e?
 Jgen állandó Itállós pajta néven szeváspajta is Nyomtató és kévéspajta más, de állandó jelleggel szolgált.

64. Mi indokolta az istálló műr aláépítését?

A kivi és a nyomtató műröket itt tulajdonképpen lebontották mert az nem függött össze az istállóval és a takarmányospajzával. csak ez a család felosztásával függött össze. ilyen esetben alakították át istállóra.

Szénatároló a műr mellett.

65. A takarmányos szénapajza. néven
66. A műr mellett használták-e ilyen épületet?

Igen a takarmány pelyvának és a szeszkavafónak a legtöbb közlekedésnek volt ilyen.

67. A mozgatható szénatároló tetején mióta ismeretes?
Ilyenféle mozgótetejű épület itt ismeretlen.

68. Asztalalát.

Használták-e asztalalátat a műr mellett?

Ez is ismeretlen. mert ha a csapadékvíz aláfolt akkor körülzárták kis árokkaal.

69. Mennyire volt általános a használat?

Itt ez ismeretlen, míg az uradalomak sem használták.

A gyűjtés helye

Kapuvás - Szakály közrészek közt

Sok adatközlőt megkérdeztem

Somogyban Tolnában. és az én megfigyeléseim 70 év óta.

Egyenes és Sándor
már nyugdíjas

Dombóvár 1975. IV. 12 é.